आकाशवाणी नागपूर,

(मराठी-वेळ सायंकाळी ०६.००)

शुक्रवार, दिनांक २६ एप्रिल २०२४

ठळक बातम्या

1. **लोकसभा निवडणुकीच्या दुसऱ्या टप्पयात पश्चिम विदर्भात ५ वाजेपर्यंत सरासरी ५३.५१ टक्के मतदान, वर्धा जिल्ह्यात सर्वाधिक मतदान.**
2. **मतदारांना आकर्षित करणाऱ्या उपक्रमांनी मतदानाचा दिवस ठरला वैशिष्ट्यपूर्ण.**
3. **इलेक्ट्रॉनिक मतदान यंत्र - ईव्हीएमच्या वापराला आव्हान देणाऱ्या याचिका सर्वोच्च न्यायालयानं फेटाळल्या.**
4. **महावितरण नागपूर परिमंडलात वर्षभरात चार हजारावर वीजचोऱ्या पकडल्या 149 वीजचोरांविरोधात गुन्हे दाखल.**

*****

निवडणूक-मतदान

लोकसभा निवडणुकीच्या दुसऱ्या टप्प्यातल्या मतदानाला आज सकाळी ७ वाजता सुरुवात झाली. या टप्प्यात १३ राज्यं आणि केंद्रशासित प्रदेशातल्या ८८ लोकसभा मतदारसंघांचा समावेश आहे. यामध्ये राज्यातल्या बुलडाणा, अमरावती, अकोला, वर्धा, यवतमाळ -वाशिम, नांदेड, □रभणी, हिंगोली या मतदारसंघांचा समावेश आहे. आज संध्याकाळी ५ वाजे□र्यन्त अकोल्यात ५२.४९ टक्के, वर्धा इथं ५६.६६ टक्के, अमरावती इथं ५४.५० टक्के, बुलढाणा इथं ५२.२४ टक्के तर यवतमाळ-वाशिम लोकसभा मतदारसंघासाठी ५४.०४ टक्के मतदान झाले आहे. एकूण सरासरी ५३.५१ टक्के मतदान झालं. राज्यातल्या आठ मतदारसंघात एकूण २०४ उमेदवार निवडणुकीच्या रिंगणात आहेत. या मतदारसंघात एकूण १६ हजार ५८९ मतदान केंद्र उभारण्यात आली

असून, सर्वाधिक दोन हजार २९० मतदान केंद्रं □रभणीत तर सर्वात कमी एक हजार ९६२ मतदान केंद्र बुलडाण्यात आहेत. सर्व ८ मतदारसंघात एकूण १ कोटी ४९ लाख २५ हजार ९१२ मतदार आहेत. मतदार संख्येच्या दृष्टीकोनातून विचार करता सर्वाधिक २१ लाख २३ हजार ५६ मतदार □रभणीत असून सर्वात कमी १६ लाख ८२ हजार ७७१ मतदार वर्धा लोकसभा मतदारसंघात आहेत. तत्□ूर्वी, आज सकाळी वर्धा लोकसभा मतदारसंघातील महाविकास आघाडीचे उमेदवार अमर शरदराव काळे यांनी भाई□ूर (वाठोडा □ुन. इथं कुटुंबियांसह मतदान केले तर महायुतीचे उमेदवार रामदास तडस यांनी देखील सहकुटुंब मतदान केलं. याशिवाय अकोला इथं भाज□ाचे अनु□ धोत्रे, वंचित बहुजन आघाडीचे बाळासाहेब आंबेडकर, कॉंग्रेसचे अभय □ाटील, अमरावती जिल्ह्यात भाज□च्या नवनीत राणा आणि अचल□ूर इथं बच्चू कडू यांनी मतदान केलं. यवतमाळ-वाशिम लोकसभा मतदारसंघात महाविकास आघाडीचे उमेदवार संजय देशमुख, काँग्रेस नेते माणिकराव ठाकरे यांनी मतदान केलं. बुलडाणा मतदारसंघात शेतकरी नेते रविकांत तु□कर यांनी मतदान केलं. दरम्यान वर्धा लोकसभेचे उमेदवार खासदार रामदास तडस हे □रिवारासह देवळी येथील यशवंत कन्या माध्यमिक शाळेच्या १८५ क्रमांकाच्या केंद्रावर सकाळी ७ वाजता मतदान करायला □ोहोचले. अगदी सुरवातीलाच इव्हिएम मशीन बंद □डल्यानं येथील मतदान ४० मिनिट खोळंबले. त्यानंतर मतदान प्रक्रिया सुरळीत झाली.

मतदान विशेष बाब

मतदारांना मतदान करण्यासाठी आकर्षीत करणाऱ्या अनेक उ□क्रम हाती घेण्यात आल्याने आज झालेलं मतदान अनेक अर्थानी वेगळं आणि वैशिष्टय□ूर्ण ठरलं. वाशिम जिल्ह्यातील केकत उमरा इथल्या चेतन सेवांकुरमधील डझनभर अंध-दिव्यांग तरुणांनी □हिल्यांदा मतदानाचा हक्क बजावला. ५ दिव्यांग मतदारांनी ब्रेल चिठ्ठी आणि सहाय्यकाच्या मदतीने मतदान केलं, सर्व मतदाराचं □ुष्□गुच्छ देउन

स्वागत करण्यात आले. याशिवाय वाशिम यवतमाळ लोकसभा मतदारसंघांमध्ये मतदानाचा टक्का वाढावा यासाठी जिल्हा प्रशासन अनेक प्रकारचे प्रयत्न करण्यात आले. या अंतर्गत वाशिम नगरपालिकेच्या कचरा उचलणाऱ्या घंटागाड्या आज सकाळी सहा वाजल्यापासून दहावाजे पर्यंत मतदारांना 'मतदानासाठी बाहेर पडा' असा संदेश देत संपूर्ण शहरातून फेऱ्या मारत होत्या. वर्धा जिल्ह्यात देवळी गावातील नगर परिषद कनिष्ठ महाविद्यालयातील 181 आणि 182 क्रमांकाच्या पिंक बुथवर मतदारांना सहायक निवडणूक अधिकारी यांनी अभिनंदनपर रोपटी दिली. पवनार या विनोबांच्या भूमीत बापूरावजी बांगडे विद्यालयातील केंद्र, वर्धा जिल्ह्याची वैशिष्ट्ये सांगणारी पोस्टर लावून सजविण्यात आलं. वर्धा जिल्ह्याची ओळख असलेले महात्मा गांधीजींचे सेवाग्राम आश्रम, विनोबांचे पवनार आश्रम, गोपुरी, गीताई मंदिर, बौध्द स्तूप आदींची विद्यार्थ्यांनी काढलेली चित्रे इथ लावण्यात आली होती. तसच वर्ध्यातील रत्नीबाई विद्यालयात स्थानिक कलांच प्रदर्शन लावण्यात आल होत. बुलढाणा जिल्ह्यात निवडणुकीसाठी प्रथमच मतदानाचा हक्क बजावणाऱ्या नवमतदारांमध्ये उत्साह दिसून आला. याशिवाय नव दाम्पत्य आणि वर-वधू यांनी लग्नाच्या दिवशी वेळ काढून मतदान करून इतरांना देखील प्रोत्साहित केलं. मतदान करा आणि जेवणावर 50% सूट मिळवा, असा उपक्रम अकोल्यातील जठारपेठ जैन भोजनाल्याने सुरू केला. याचा उद्देश केवळ मतदानाची टक्केवारी वाढावी इतकाच असल्याचे हॉटेल संचालक ईश्वर जैन यांनी सांगितले. या उपक्रमाला चांगला प्रतिसाद मिळत असून मतदान करून नागरिकांनी जेवणाचा आनंद घेतल्याचं ते म्हणाले.

पैशाचे वाटप

यवतमाळ वाशिम लोकसभा मतदारसंघात यवतमाळ इथं मतदारांच्या बोटाला शाही लावून त्यांना पैशाचे वाटप करून मतदानापासून वंचित ठेवल्या जात असल्याचा धक्कादायक आरोप शिवसेना ठाकरे

गटानं केला आहे. छोटी गुजरी □रिसरामध्ये कथित□णे भाज□ची काही मंडळी एका रजिस्टरवर मतदारांची नावे लिहीत होती व त्या मतदारांच्या हाताच्या बोटाला शाही लावून त्यांना □ैशांचे वाट□ केल्या जात होते. विशिष्ट भागातील हे मतदार मतदान करू नये म्हणून हा प्रकार सुरू होता. याबाबत तक्रार केल्यानंतर शिवसेना ठाकरे गटाच्या □दाधिकाऱ्यांनी निवडणूक विभागाच्या भरारी □थकासह त्या ठिकाणी छा□ा मारला असता हे लोक त्या ठिकाणाहून □ळून गेले. मात्र बोटाला लावल्या जात असलेली शाई, ब्रश आणि मतदारांच्या नावांचे रजिस्टर भरारी □थकाच्या हाती लागले आहे. याप्रकरणी शहर □ोलीस ठाण्यात तक्रार नोंदविण्याची कारवाई सुरू आहे असं आमच्या प्रतिनिधींनी कळवलं आहे.

निवडणूक

लोकसभा निवडणुकीच्या चौथ्या टप्प्यात दाखल झालेले अर्ज, २९ तारखे□र्यंत मागे घेता येणार असून, या टप्प्यासाठी १३ मे रोजी मतदान होईल. दरम्यान, निवडणुकीच्या □ाचव्या टप्प्याची अधिसूचना आज□ासून लागू होत आहे. यामध्ये राज्यातल्या धुळे, दिंडोरी, नाशिक, □ालघर, भिवंडी, कल्याण, ठाणे आणि मुंबईतल्या सहा मतदारसंघांचा समावेश आहे. या टप्प्यात आज□ासून तीन मे □र्यंत उमेदवारी अर्ज दाखल करता येणार असून, चार मे रोजी अर्जांची छाननी होणार आहे. सहा मे□र्यंत उमेदवारी अर्ज मागे घेता येणार असून, २० मे रोजी मतदान होणार आहे.

डॉ.वि□ीन ईटनकर

नाग□ूर आणि रामटेक लोकसभा मतदार संघासाठी झालेल्या मतदानाच्या ईव्हीएम मशीन त्रिस्तरीय सुरक्षेमध्ये नाग□ूरच्या कळमना मार्केट यार्ड मध्ये ठेवल्या आहेत. मतमोजणीच्या दिवशी विधानसभा निहाय 12 टेबलांवर एका फेरीमध्ये एकूण 120 ईव्हीएमची मतमोजणी होणार असून जवळ□ास 15 ते 17 फेऱ्या मतमोजणीसाठी घेण्यात

येतील अशी माहिती नाग□ूर जिल्ह्याचे निवडणूक निर्णय अधिकारी आणि जिल्हाधिकारी डॉ.वि□ीन ईटनकर यांनी आज नाग□ूर मध्ये □त्रकार □रिषदेत दिली. मतदारांची नावे शिफ्टिंग, दुबार नोंदणी किंवा मृत्यूमुळे मतदार यादीतून रद्द करण्यात आली होती. अशा मतदारांनी फॉर्म 7 किंवा 8 भरून येणाऱ्या □ुढील निवडणुकीसाठीची मतदार नोंदणी प्रक्रिया करावी. 4 जून नंतर ही प्रक्रिया राबविण्यात येणार असल्याचं त्यांनी सांगितलं. नाग□ूर जिल्हा प्रशासनान मतदार जनजागृतीसाठी विविध उ□क्रम राबवूनही हवं तेवढं मतदान झालं नाही. सुमारे 22 लाख मतदारां□ैकी केवळ 12 लाख मतदारांनी मतदान केल असही जिल्हाधिकाऱ्यांनी स□ष्ट केलं. ज्या बुथस्तरीय अधिकाऱ्यांनी मतदार नोंदणीच्या वेळी चुकीचं काम केलं त्यांना प्रशासकीय कारवाईला सामोरे जावे लागणार असल्याचं देखील त्यांनी सांगितलं.

लोकनिर्णय महाराष्ट्राचा

राज्यात आज होणाऱ्या मतदानाचा आढावा घेणारा विशेष रेडिओ ब्रिज कार्यक्रम, मतदानाचा मागोवा, आज आकाशवाणीच्या मुंबई केंद्रावरुन रात्री सव्वा आठ वाजता प्रसारित होईल.दरम्यान, लोकसभा निवडणुकीचा आढावा घेणारा 'लोकनिर्णय महाराष्ट्राचा' या कार्यक्रमाच्या आजच्या भागात आ□ण कोल्हा□ूर आणि हातकणंगले लोकसभा मतदार संघाचा आढावा घेणार आहोत. संध्याकाळी सव्वा सात वाजता आकाशवाणीच्या मुंबई केंद्रावरून हा कार्यक्रम प्रसारित होईल.

ईव्हीएम

इलेक्ट्रॉनिक मतदान यंत्र-ईव्हीएमच्या वा□राला आव्हान देणाऱ्या याचिका सर्वोच्च न्यायालयानं फेटाळल्या आहेत. सर्व व्हीव्ही□ॅट यंत्रांची मतदानानंतर चाच□णी करण्याची मागणीही न्यायालयानं फेटाळली आहे. यासंदर्भात आज निकाल देताना न्यायमूर्ती संजीव खन्ना आणि न्यायमूर्ती दी□ांकर दत्ता यांच्या खंड□ीठानं, उमेदवारांच्या चिन्हांची यंत्रांवर प्रक्रिया केल्यानंतर ती यंत्रे सीलबंद करण्यात यावीत, असं

सांगितलं. त्याशिवाय, निकाल जाहीर झाल्यानंतर सात दिवसांच्या आत उमेदवारांना संबंधित ईव्हीएमची □ूर्ण चाच□णी करण्याची मागणी करण्याचा अधिकार असेल. यानंतर तज्ज्ञ अभियंत्यांच्या □थकामार्फत ही त□ासणी केली जाईल. यासाठी येणारा खर्च संबंधित उमेदवाराला उचलावा लागेल. जर ईव्हीएम मशीनशी छेडछाड केल्याचं निष्□न्न झालं, तर हा खर्च उमेदवाराला □रत दिला जाईल, असं न्यायमूर्ती खन्ना यांनी दिलेल्या निर्देशांमध्ये नमूद केलं.

महावितरण

वीजचोरीविरोधात कठोर भूमिका घेत महावितरणच्या नाग□ूर □रिमंडलाने आर्थिक वर्ष २०२३-२४ मध्ये तब्बल ४ हजार ५० वीजचो-या उघडकीस आणल्या. यात बेकायदेशीर वीज वा□र, वाढिव वीज भार आणि चुकीच्या वीज दराची ३३४, वीज वाहिनीवर आकडा टाकून वीजचोरीची २०२४ तर वीज मीटर मध्ये फ़ेरफ़ार आणि अन्य प्रकारच्या थेट वीजचोरीच्या १६९२ प्रकरणांचा समावेश आहे. या सर्व प्रकारातून झालेल्या वीजचोरीचे मूल्य तब्बल ७ कोटी २६ लाख ४४ हजार असून या सर्व प्रकरणांत १४९ वीजचोरांविरोधात भारतीय विद्‍युत कायद्यानुसार गुन्हे दाखल करण्यात आले आहे. यात नाग□ूर शहर मंडलातील १५९३ ग्राहकांवर तडजोडी□ोटी ५२ लाख ९२ हजारांचा दंड आकारण्यात आला असून १४६ वीजचोरांविरोधात गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत. चालू आर्थिक वर्षात देखिल वीजचोरीविरोधातील महावितरणतर्फ़े अधिक आक्रमक□णे कारवाई सुरु राहणार असून ग्राहकांनी वीजेचा अधिकृत वा□र करुन सहकार्य करण्याचं आवाहन महावितरणच्या वतीनं करण्यात आलं आहे.

हवामान

□ूर्व विदर्भात नाग□ूर आणि वर्धा तर □श्चिम विदर्भात वाशीम सोडून सर्वत्र आज वादळी □र्जन्यमान राहणार असल्याचा इशारा देण्यात आला आहे. वाशीममध्ये उष्णता वाढली असून आज ४२.०६ अंश सेल्सियस

इतक्या कमाल ता□मानाची नोंद करण्यात आली आहे. नाग□ुरात आज ढगाळ वातावरणामुळं प्रचंड उकाडा जाणवला. आज विदर्भात सर्वाधिक ता□मान वाशीम आणि चंद्र□ूर जिल्ह्यात ४२ □ूर्णांक ६ अंश सेल्सियस इतकं नोंदविण्यात आलं. आगामी काही तासात विदर्भातील अमरावती, बुलढाणा, वर्धा जिल्ह्यांमध्ये विजांच्या कडकडाटासह हलका ते मध्यम □ाऊस □डण्याची शक्यता वर्तविण्यात आली आहे.

*****